



8.2.2021

Valtion rooli ja edellytykset toimijana Findy-osuuskunnassa ja toiminnan rahoituksen perusteet-hanke

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut em. hankkeen.

Toimikausi 8.2.2021-30.6.2021**Tausta**

Valtiovarainministeriölle on tullut esitys liittyen mahdollisuuteen liittyä nk. Findy-osuuskuntaan. Findy-osuuskunta tavoittelee jäseniä sekä yksityiseltä, että julkiselta sektorilta. Asiaa valmistelleesta Findy-konsortioista VM:ään on ollut yhteydessä erityisesti TietoEVERY ja OP. Puheena olevasta osuuskunnasta ovat olleet valtionhallinnossa kiinnostuneita Digi- ja väestötietovirasto, Verohallinto ja Kansaneläkelaitos. Findy-osuuskunta valmistelee jäsenilleen yhteistä digitaalista alustaa henkilöön itseensä liittyvien identiteettitietojen jakamiseen (eng. Self Sovereign Identity SSI). Findyn tavoitteena on toteuttaa yhteinen lohkoketjuteknologiaa hyödyntävä hajautettu luottamusinfrastruktura, jossa eri toimijat voisivat laskea liikkeelle varmennettuja ja väittämiä, joita henkilö itse voisi hallinnoida ja luovuttaa kolmansille osapuolille digitaalisen lompakon (eng. Identity Wallet) avulla. Findy-osuuskunta määritteli yhteiset säännöt (eng. Governance Model) luottamusinfrastruktuurin ylläpitäjille, lompakkopalveluita tarjoajille ja varmennettuihin väittämiin luottavien palveluiden välille.

Selvityshankkeella on mahdollinen liittymä osana hallitusohjelman toimeenpanoa käynnistettyyn Digitaalinen henkilöllisyys hankekokonaisuuteen. Digitaalinen henkilöllisyys hankkeessa toteutetaan vuosien 2020-23 aikana Suomeen uusi menetelmä henkilöllisyyden osoittamiseen sekä digitaalisessa-, että fyysisessä asiainnissa. Digitaalinen henkilöllisyys hankkeessa toteutetaan Digi- ja väestötietovirastoon ja Poliisihallitukseen edellytykset jakaa henkilöllisyyden osoittamiseen liittyviä tietoja varmennettujen väittämien avulla.

Tavoite/tehtävä

Em. osuuskunnasta kiinnostuneet valtionhallinnon organisaatiot ovat tehneet pinnallista juridista selvittelyä mm. osuuskunnan mahdollisiin sääntöihin liittyen, mutta edellytyksiä valtion liittymiseksi osuuskuntaan tai mahdollisen julkisen hallintotehtävän siirtämisestä osuuskunnalle ei ole tehty. Tämän hankkeen tarkoitus on vastata em. kysymyksiin ennen valtiovarainministeriön päätöstä edetä asiassa. Selvityksessä otetaan kantaa myös tarkempiin menettelyihin, joilla valtio voi mahdollisesti liittyä osuuskunnan jäseneksi. Myös muut em. valtionhallinnon organisaatiot ovat esittäneet



kiinnostuksensa odottaa hankkeen tuloksia, koska tulokset soveltuvat myös niiden toimintaan. Kansaneläkelaitos ei ole osa valtion oikeushenkilöä, joten tulokset eivät sovellu sen toimintaan samoin kuin DVV:n tai Verohallinnon toimintaan.

Hankkeessa valmistuu Helsingin yliopiston professori Kaarlo Tuorilta tilattava juridinen selvitys sekä hankkeen loppuraportti. Tuorille esitetyt kysymykset ovat 1. Voivatko ja, jos voivat, millä edellytyksillä ja minkälaista menettelyä noudattaen valtio tai yksittäiset valtion viranomaiset liittyä osuuskunnan jäseniksi? sekä 2. Kuuluuko suunnitteilla olevalle osuuskunnalle julkisia hallintotehtäviä ja, jos kuuluu, mitä osuuskunnan perustamisessa huomioon otettavia rajoituksia ja vaatimuksia perustuslain 124 §:stä asettaa? Selvityksen tulosten perusteella asia siirretään VM:ssä tai yleensä valtionhallinnossa päätöksentekoon oikealle taholle osuuskuntaan mahdollisen liittymisen, hyväksyttävien sääntöjen sisällön, sille annettavien tehtävien jne. osalta.

Koska valtion liittyminen osuuskuntaan ja julkisen hallintotehtävän siirtäminen viranomaisen ulkopuolelle ovat valtionhallinnossa geneerisiä kysymyksiä, tullaan selvityksen tulokset jakamaan valtionhallinnossa laajemmin myöhemmin päätettävällä tavalla. Hankkeessa voidaan tilata myös muita juridisia tai muita selvityksiä tarpeen mukaan päätöksenteon tueksi.

Organisointi

Tanja Stormbom	VM/KHT (pj)
Maria Nikkilä	VM/JulKICT
Juha Mitrunen	VM/JulKICT
Kimmo Mäkinen	VM/JulKICT
Hankkeen omistaja	Vesa Lipponen VM/KHT
Hankkeen ohjaus	Irja Peltonen VM/KHT, Vesa Lipponen VM/KHT

Kustannukset ja rahoitus

Hankkeen työ tehdään virkatyönä. Työskentelyyn osallistuvilla ulkopuolisille tahoille ei makseta erillisiä korvauksia.

Hallinto- ja kehitysjohtaja	Irja Peltonen
-----------------------------	---------------

Budjettineuvos	Vesa Lipponen
----------------	---------------

Liitteet	Hanke-esitys/-suunnitelma 8.2.2021	
Jakelu	Irja Peltonen	VM/KHT
	Vesa Lipponen	VM/KHT
	Maria Nikkilä	VM/JulkiCT
	Juha Mitrunen	VM/JulkiCT
	Kimmo Mäkinen	VM/JulkiCT